

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені Ігоря Сікорського»

ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Методи реалізації криптографічних механізмів

Лабораторна робота №1

“Бібліотека багаторозрядної арифметики GNU GMP”

Виконали:

Студент ФІ-22ми

Підгрупа 1С

Бондаренко Андрій

Гузей Дмитро

Яценко Артем

Перевірила:

Байденко П.В.

Київ-2023

Завдання

Бібліотека багаторозрядної арифметики GNU GMP для паралельної моделі обчислень – декілька процесорів (можливо багатоядерних) із 64-розрядною архітектурою та обсягом оперативної пам'яті до 32 ГБ.
Приклад – сервер обробки транзакцій.

Теорія:

Що таке GMP?

GMP — це безкоштовна бібліотека для арифметики довільної точності, що працює з цілими числами зі знаком, раціональними числами та числами з плаваючою комою. Немає жодних практичних обмежень точності, окрім тих, що передбачають доступну пам'ять у машині, на якій працює GMP. GMP має багатий набір функцій, і функції мають звичайний інтерфейс.

Основними цільовими програмами для GMP є програми та дослідження криптографії, програми безпеки в Інтернеті, системи алгебри, дослідження обчислювальної алгебри тощо.

GMP ретельно розроблено, щоб бути максимально швидким як для малих, так і для великих операндів. Швидкість досягається використанням повних слів як основного арифметичного типу, використанням швидких алгоритмів, високооптимізованим кодом складання для найпоширеніших внутрішніх циклів для багатьох ЦП, а також загальним наголосом на швидкості.

Основними цільовими платформами GMP є системи типу Unix, такі як GNU/Linux, Solaris, HP-UX, Mac OS X/Darwin, BSD, AIX тощо. Також відомо, що він працює як у 32-бітній, так і в 64-розрядній версіях Windows. бітовий режим.

Категорії функцій GMP

У GMP є кілька категорій функцій:

1. Цілочисельні арифметичні функції зі знаком високого рівня (**mpz**). У цій категорії близько 150 арифметичних і логічних функцій.
2. Раціональні арифметичні функції високого рівня (**mpq**). Ця категорія складається з приблизно 35 функцій, але всі функції **mpz** також можна використовувати, застосовуючи їх до чисельника та знаменника окремо.
3. Високорівневі арифметичні функції з плаваючою комою (**mpf**). Це категорія функцій GMP, яка використовується, якщо тип C "double" не дає достатньої точності для програми. У цій категорії близько 70 функцій. Новим проектам слід наполегливо розглянути можливість використання значно повнішої бібліотеки розширення GMP *mpfr* замість *mpf*.
4. Інтерфейс на основі класу C++ для всього вищезазначеного. (Звичайно, функції та типи C також можна використовувати безпосередньо з C++.)
5. Додатні цілі функції низького рівня, складні у використанні та дуже низькі накладні витрати, знаходяться в категорії **mpn**. Керування пам'яттю не виконується; абонент повинен переконатися, що достатньо місця для результатів. Набір функцій не завжди звичайний, як і інтерфейс виклику. Ці функції приймають вхідні аргументи у формі пар, що складаються з вказівника на найменш значуще слово та розміру інтеграла, який повідомляє, скільки кінцівок (= слів) є в цьому аргументі. Функції в інших категоріях викликають **mpn** для майже всіх своїх обчислень. З цих функцій близько 60 є державними.

C/C++

Ми завантажили gmp для C/C++ з <https://gmplib.org/>

Ми будемо демонструвати бібліотеку GMP на мові C++, хоча бібліотека на мові C є надзвичайно схожою у використанні. Бібліотека включає 3 типи класів:

- Клас **mpz_class** для великих цілих чисел (відповідний тип у мові C - *mpz_t*)
- Клас **mpq_class** для відношень (відповідний тип у C - *mpq_t*)

- Клас **mpf_class** для чисел з плаваючою комою (відповідний тип у мові C - *mpf_t*)

Я зупинюсь на класі **mpz_class**, оскільки припускаю, що саме він цікавить більшість. Класи **mpq_class** та **mpf_class** мають однакову структуру.

Ініціалізація **mpz_class** така ж проста, як і створення об'єкту в класі, який ви створили самі. При створенні нового цілого числа ви можете надати йому початкове значення або не надавати. Нижче продемонстровано різні способи створення по суті одного і того ж цілого числа.

```

1  #include <iostream>
2  #include "gmpxx.h"
3
4  int main()
5  {
6      // Different ways to initialize the same integer
7      // 3720000000000 is an estimation of the number of cells in the human body
8      mpz_class k(3720000000000);
9      mpz_class l = 3720000000000;
10     mpz_class m{3720000000000};
11     mpz_class n;
12     n = 3720000000000;
13     long o_long = 3720000000000;
14     mpz_class o(o_long);
15
16     std::cout << "The value of k is: " << k << '\n';
17     std::cout << "The value of l is: " << l << '\n';
18     std::cout << "The value of m is: " << m << '\n';
19     std::cout << "The value of n is: " << n << '\n';
20     std::cout << "The value of o is: " << o << '\n';
21
22     if ((k == l && m == n) && (k == m && o == k))
23     {
24         std::cout << "They all have the same value!" << '\n';
25     }
26
27     // You can also initialize using strings!
28     mpz_class p("123456789101112131415161718192021222324252627282930");
29     std::cout << "The value of p is: " << p << '\n';
30
31     return 0;
32 }
```

Тепер нам потрібно скомпілювати наш код. Ми використовуємо g++. Єдине, що потрібно зробити додатково, це зв'язати бібліотеки GMP libgmp та libgmpxx за допомогою прапорця -l.

```

• user@pc:~/gmp-6.2.1$ g++ 1.cpp -lgmp -lgmpxx
○ user@pc:~/gmp-6.2.1$
```

Після цього запустити виконуваний файл і результат:

```
• user@pc:~/gmp-6.2.1$ g++ 1.cpp -lgmp -lgmpxx
• user@pc:~/gmp-6.2.1$ time ./a.out
The value of k is: 372000000000000
The value of l is: 372000000000000
The value of m is: 372000000000000
The value of n is: 372000000000000
The value of o is: 372000000000000
They all have the same value!
The value of p is: 123456789101112131415161718192021222324252627282930

real    0m0,010s
user    0m0,008s
sys     0m0,002s
• user@pc:~/gmp-6.2.1$
```

Також зверніть увагу, що для передачі цілого числа в потік cout не потрібно було використовувати спеціальну функцію, а достатньо використати стандартний оператор вставки '<<'.

Бібліотека C++ має *перевантажені* оператори, які дозволяють використовувати об'єкти **mpz_class** так само, як і звичайне ціле число.

Продемонструвати це можна у наступній програмі:

```

1  #include <iostream>
2  #include <gmpxx.h>
3
4  int main()
5  {
6      mpz_class a ("1500000000000000000000");
7      mpz_class b {"1500000000000000000000"};
8      std::cout << "a is: "<< a << " while b is: " << b << '\n';
9
10     // All the usual operations can be used!
11     std::cout << "The value of a + b is: " << a+b << '\n';
12     std::cout << "The value of a - b is: " << a-b << '\n';
13     std::cout << "The value of a * b is: " << a*b << '\n';
14     std::cout << "The value of a / b is: " << a/b << '\n';
15     std::cout << "The value of a % b is: " << a%b << '\n';
16     std::cout << "The value of -a is: " << -a << '\n';
17
18     // The big integers also can be intermixed with regular C/C++ types!
19     mpz_class d = 10;
20     int k = 34;
21     std::cout << "d is a mpz_class, e is an int; d + e = " << d + k << '\n';
22     double l = 3.14;
23     std::cout << "d is a mpz_class, l is a double; d + l = " << d + l << '\n';
24     long long m = 2.71;
25     std::cout << "d is a mpz_class, m is a long long, so they can't be directly added;"
26     " using conversion d + m = " << d + int(m) << '\n';
27
28     // Comparisons also work!
29     mpz_class e = 9;
30     if (d > e) std::cout << "> works as intended" << '\n';
31     if (b-1 >= e) std::cout << ">= works too" << '\n';
32
33     // Intermixing with standard types works as well!
34     if (d >= 8 && d < 11) std::cout << "Comparisons with standard types work!" << '\n';
35
36     return 0;
37 }

```

```

user@pc:~/gmp-6.2.1$ g++ 2.cpp -lgmp -lgmpxx
user@pc:~/gmp-6.2.1$ time ./a.out
a is: 1500000000000000000000000000000000 while b is: 1500000000000000000000
The value of a + b is: 1650000000000000000000000000000000
The value of a - b is: 1350000000000000000000000000000000
The value of a * b is: 2250000000000000000000000000000000000000000000000000
The value of a / b is: 10
The value of a % b is: 0
The value of -a is: -1500000000000000000000000000000000
d is a mpz_class, e is an int; d + e = 44
d is a mpz_class, l is a double; d + l = 13
d is a mpz_class, m is a long long, so they can't be directly added; using conversion d + m = 12
> works as intended
>= works too
Comparisons with standard types work!

real    0m0,009s
user    0m0,007s
sys     0m0,003s
user@pc:~/gmp-6.2.1$

```

Як бачимо, змішування з більшістю стандартних типів працює чудово.

GMP включає в себе безліч дуже корисних функцій. Найважливіші з них мають еквіваленти для класів C++ (наприклад, абсолютне значення, найбільший спільний знаменник або факторіал), тоді як інші працюють тільки для типів C GMP. Ви можете легко використовувати їх з типами C++, передаючи посилання на базовий об'єкт C разом з функціями:

Для mpz:

```
mpz_t mpz_class::get_mpz_t()
```

Для mpq:

```
mpq_t mpq_class::get_mpq_t()
```

Для mpf:

```
mpf_t mpf_class::get_mpf_t()
```

Наступна програма демонструє деякі з функцій:

```
1  #include <iostream>
2  #include <gmpxx.h>
3
4  int main()
5  {
6      mpz_class A = 300;
7      mpz_class B = 360;
8      std::cout << "A is: " << A << " while B is: " << B << '\n';
9      // Many functions are included in the C++ interface
10     std::cout << "The greatest common divisor of A and B is: " << gcd(A, B) << '\n';
11     std::cout << "The absolute value of -A (-300) is: " << abs(A) << '\n';
12
13     // With functions of the C library a simple conversion works
14     mpz_class C = 2;
15     std::cout << "C is: " << C << '\n';
16
17     // Raise to the 65th power
18     mpz_pow_ui(C.get_mpz_t(), C.get_mpz_t(), 100);
19     std::cout << "C raised to the power of 100 is: " << C << '\n';
20
21     return 0;
22 }
23
24
```

```
• user@pc:~/gmp-6.2.1$ g++ 3.cpp -lgmp -lgmpxx
• user@pc:~/gmp-6.2.1$ time ./a.out
A is: 300 while B is: 360
The greatest common divisor of A and B is: 60
The absolute value of -A (-300) is: 300
C is: 2
C raised to the power of 100 is: 1267650600228229401496703205376

real    0m0,016s
user    0m0,009s
sys     0m0,008s
• user@pc:~/gmp-6.2.1$
```

В останньому прикладі алгоритм сортування вставкою зі створеними мною шаблонами для сортування масиву `mpz_class`. Ми будемо зчитувати та вставляти значення в масив з допомогою рядків.


```

1  #include <iostream>
2  #include <gmpxx.h>
3
4  template <typename T>
5  void insertion_sort(T arr[], int N)
6  {
7      for (int i = 1; i < N; i++) {
8          for (int j = i; j > 0; j--) {
9              if (arr[j] < arr[j-1]) {
10                 auto temp = arr[j-1];
11                 arr[j-1] = arr[j];
12                 arr[j] = temp;
13             }
14             else break;
15         }
16     }
17     return;
18 }
19
20 int main()
21 {
22     int size;
23     std::cin >> size;
24     std::cin.ignore(100, '\n'); // tell the input to ignore the first newline character
25     mpz_class arr[size];
26     std::string in;
27
28     // read the numbers line by line
29     for (int i = 0; i < size; i++) {
30         std::getline(std::cin, in);
31         arr[i] = in;
32     }
33
34     std::cout << "Array before sorting: " << '\n';
35     for (int i = 0; i < size; i++) {
36         std::cout << arr[i] << '\n';
37     }
38
39     insertion_sort(arr, size);
40     std::cout << "Array after sorting: " << '\n';
41     for (int i = 0; i < size; i++) {
42         std::cout << arr[i] << '\n';
43     }
44
45     return 0;
46 }

```

```
○ user@pc:~/gmp-6.2.1$
```

Приклад 5:

```
1  #include <gmp.h>
2  #include <stdio.h>
3
4  const int N = 20000;
5  const int M = 1000;
6  mpz_t A[N], B[N];
7
8  unsigned int max(unsigned int x, unsigned int y) {
9      return x > y ? x : y;
10 }
11
12 void polynomial_multiply(mpz_t A[], int n) {
13     for (int i = N - 1; i >= n; --i) {
14         mpz_sub(A[i], A[i], A[i - n]);
15     }
16 }
17
18 int main() {
19     printf("Output in series.out file\n");
20     freopen("series.out", "w", stdout);
21     mpz_array_init(A[0], N, M);
22     mpz_array_init(B[0], N, M);
23     mpz_set_si(A[0], 1);
24     for (int i = 1; i < N; ++i) {
25         polynomial_multiply(A, i);
26         polynomial_multiply(A, i);
27         polynomial_multiply(A, i);
28     }
29     for (int i = 3; i < N; i += 3) {
30         polynomial_multiply(A, i);
31     }
32     mpz_set_si(B[0], 1);
33     for (int i = 1; i < N; ++i) {
34         mpz_set_si(B[i], 0);
35         for (int j = 1; j <= i; ++j) {
36             mpz_submul(B[i], A[j], B[i - j]);
37         }
38     }
39     for (int i = 0; i < N; ++i) {
40         gmp_printf("%5d: %Zd\n", i, B[i]);
41     }
42
43     unsigned int max_size = 0;
44     for (int i = 0; i < N; ++i) {
45         max_size = max(max_size, mpz_size(A[i]));
46         max_size = max(max_size, mpz_size(B[i]));
47     }
48     printf("%u\n", max_size);
49     return 0;
50 }
```

Результат:

```

● user@pc:~/gmp-6.2.1$ g++ 5.cpp -lgmp -lgmpxx
● user@pc:~/gmp-6.2.1$ ./a.out
Output in series.out file
● user@pc:~/gmp-6.2.1$ time ./a.out
Output in series.out file

real    0m14,221s
user    0m14,157s
sys     0m0,026s
● user@pc:~/gmp-6.2.1$

```

Python

Тип `gmpy2.mpz` підтримує цілі числа довільної точності. Це має бути додаткова заміна `long` типу Python. Залежно від платформи та конкретної операції `mpz` буде швидшим, ніж `long` у Python, коли точність перевищить 20–50 цифр. Підтримуються всі спеціальні цілочисельні функції в GMP.

Gmpy2:

[illegible]

[illegible]

Звичайний Пайтон:

[illegible]

Працювало більше 10 хвилин...

Висновок

Ми навчилися встановлювати бібліотеку `gmp` для мов платформ (C/C++, Python). Розглянули базові операції з класом `mpz`. Для python порівняли швидкодiю вбудованих арифметичних операцій і `gmp` операцій.